

EL CASTELL DE DURANDE²⁴

A la bella Provença hi una vall entre muntanyes boscoses; per sobre de les copes dels arbres, les ruïnes del castell de Durande contemplen la seva pròpia solitud; des de l'altra banda, hom pot albirar ben al fons de la vall les torres de la ciutat de Marsella; quan el vent ve de migjorn i el cel és clar, s'hi sent el so de les campanes, mes altrament no hi arriba ni el més lleu brogit. En aquesta vall, antigament, hi havia una petita cabana de caçadors que, amb l'exuberància de la vegetació, a penes es podia veure de tan emboscada que estava, i coberta de parres que arribaven fins a les banyes de cérvol de l'entrada. En les nits serenes, quan la lluna brillava clarament, les salvatgines solien arribar-s'hi pasturant pel bosc fins a la porta. En aquell temps, a la cabana hi vivia al servei del vell comte de Durande el caçador Renald, tot sol amb la seva germana petita Gabriele, ja que tant el pare com la mare feia temps que eren morts.

En aquella època es va escaure que un xafogós vespre d'estiu Renald, que acabava d'arribar precipitadament de les muntanyes, s'apostà amb el seu fusell al terme del bosc, no gaire lluny de la casa. La lluna il·luminava els boscos, el silenci era incommensurable; només els rossinyols cantaven a la vall; de tant en tant arribaven dels llogarets els lladrucs d'un gos o el bram d'alguna salvatgina del bosc. Ell, però, no hi parava esment: aquell dia assetjava una altra mena de salvatgina. Es deia que un jove desconegut venia cada vespre a trobar-se en secret amb la seva

germana aprofitant que ell era lluny, bosc endins; li ho havia confiat el dia abans un vell caçador, que ho sabia pel guardabosc, al qual li ho havia dit el carboner. Ell, però, se'n feia creus. ¿Com s'ho havia fet, ella, per fer-hi coneixença? Només sortia de casa els diumenges per anar a missa, i allí ell mai no li treia els ulls de sobre. I, així i tot, aquelles enraonies el mortificaven, no s'ho podia treure del pensament, i volia encertir-se'n una vegada per totes. I és que, en morir, el pare li havia encomanat la noia, i hauria donat la sang de les venes per ella.

Així doncs, esperà arrecerat rere els arbres, enmig de l'ombra canviant que els núvols que passaven volant projectaven sobre la vall serena. Tot d'una, però, va aguantar l'alè: hi havia hagut moviment a la casa i una figura esvelta s'havia esmunyit entre les parres. Reconegué a l'acte la seva germana pel seu caminar lleuger. «Oh Déu meu —va pensar—, que res d'això no sigui cert!» Mes en aquell precís moment una ombra fosca i allargassada es va estendre davant de la noia sobre l'herba il·luminada per la lluna, i un home alt sortí precipitadament de la casa amb un senzill abric de color verd de caçador. No el va poder reconèixer, i fins i tot el seu caminar li resultà absolutament desconegut. Se li va ennuvol·lar la vista com si, sumit en un somni feixuc, no pogués tornar en si.

Sense adonar-se del que passava, la noia engegà a cantar amb veu tan alegre que per a Renald fou com si li travessessin el cor amb un ganivet:

«Com l'isard quan s'enfila,
com l'ocell en ple vol,
no l'atrapa qui vol,
una noia eixerida.»²⁵

—Ets boja! —va cridar el desconegut, arribant d'un salt cap a ella.

—Ja t'està bé —va replicar ella, enriolada—, t'ho faré sempre que vulgui: si ets bo amb mi, cantaré fins a afartar-me'n!

Volia engegar a cantar una altra vegada, però ell, espantat, li va tancar la boca amb la mà. Com que la tenia ben a prop, li va llançar una mirada severa en el clar de lluna.

—No em miris amb aquests ulls —va dir—; que sigui l'última vegada que em demanes una cosa tan amablement, perquè, si ho fas, no ens tornarem a veure mai més, i hi sortiríem perdent tots dos... Ai Jesús! —va cridar d'improvís en veure de sobte el seu germà rere un arbre, apuntant el desconegut.

Aleshores, sense pensar-s'ho, la noia s'interposà d'una revolada entre els dos homes, de manera que, abraçant el desconegut, el protegí completament amb el seu cos. Veient això, Renald es va estremir, però ja era massa tard: el tret va travessar, ressonant, el cor de la nit. Enmig de la confusió, el desconegut es va alçar de cop, com si s'hagués fet més gran de sobte, i, ple de fúria, es tragué una pistola de l'abric; tot d'una, però, va veure tan pàl·lida la noia —no sabia si era pel clar de lluna o de l'ensurt— que va dir:

—Déu meu —va dir—, ¿que t'ha ferit?

—No, no —va contestar Gabriele, i resolutament li arrabassà de seguida la pistola de la mà i l'instà insistentment a marxar—. Cap allà —va xiuxiuejar—, cap a la dreta, pel corriol vora la roca, fuig, fuig ara mateix!

El desconegut ja havia desaparegut entre els arbres quan Renald es va atansar a la seva germana.

—Quina niciesa acabes de fer! —li va cridar amagant precipitadament braç i pistola sota el davantal.

Però, quan va tenir el seu germà davant per davant i li va veure el rostre pàllid, la veu li va fallar. Tot ell tremolava, el front se li contreia de mica en mica, com un llampegueig llunyà. Aleshores Renald va advertir de sobte un fil de sang en el vestit de la noia.

—Estàs ferida —digué espantat. I, com si la visió de la sang l'hagués apaivagat, va emmenar-la visiblement asserenat i en silenci cap a l'interior de la casa.

Un cop a dins, va encendre un llum ràpidament; pel que es veia, la bala només li havia fet una rascada al braç dret; mentre li rentava i li embenava la ferida, ni l'un ni l'altre no van dir ni una paraula. Gabriele mantenia el braç estirat i mirava orgullosament endavant amb el cap cot, ja que no podia capir el perquè de l'enuig del seu germà; se sentia completament neta de culpa, l'únic que li oprimia el cor era el silenci que en aquell instant regnava entre ells dos; és per això que va respirar profundament quan per fi ell va preguntar-li qui era aquell home.

Aleshores ella va asseverar que no ho sabia, i explicà que un bonic vespre d'estiu, estant asseguda tota sola davant de la cabana, aquell desconegut havia baixat de les muntanyes per primera vegada i s'havia assegut al seu costat; que des d'aquella nit havia vingut cada vespre, i que, quan li preguntà qui era, ell es limità a dir-li que era el seu estimat.

Entretant, el germà, ple de neguit, en aixecar un drap, va descobrir la pistola que ella havia amagat. Tingué un violent sobresalt, i seguidament examinà l'arma minuciosament.

—¿Què fas amb això? —va dir, estranyada—. ¿De qui és?

Aleshores, posant-li davant dels ulls la pistola que refulgia a la llum, va dir-li tot d'un plegat:

—¿Segur que no saps qui és?